శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ద్వాదశస్కంధే అష్టమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ద్వాదశస్కంధే అష్టమోఽధ్యాయః ॥

శౌనక ఉవాచ
సూత జీవ చిరం సాధో వద నో వదతాం వర।
తమస్యపారే భ్రమతాం నృణాం త్వం పారదర్శనః ॥ **1** ॥

ఆహుశ్చిరాయుషమృషిం మృకండతనయం జనాః।
యః కల్పాంతే ఉర్వరితో యేన గ్రస్తమిదం జగత్ ॥ **2** ॥

స వా అస్మత్కులోత్పన్నః కల్పేఽస్మిన్ భార్గవర్షభః।
నైవాధునాపి భూతానాం సంప్లవః కోఽపి జాయతే ॥ **3** ॥

ఏక ఏవార్ణవే భ్రామ్యన్ దదర్శ పురుషం కిల।
వటపత్రపుటే తోకం శయానం త్వేకమద్భుతం ॥ **4** ॥

ఏష నః సంశయో భూయాన్ సూత కౌతూహలం యతః।
తం నశ్ఛింధి మహాయోగిన్ పురాణేష్వపి సమ్మతః ॥ **5** ॥

సూత ఉవాచ
ప్రశ్నస్త్వయా మహర్షేఽయం కృతో లోకభ్రమాపహః।
నారాయణకథా యత్ర గీతా కలిమలాపహా ॥ **6** ॥

ప్రాప్తద్విజాతిసంస్కారో మార్కండేయః పితుః క్రమాత్।
ఛందాంస్యధీత్య ధర్మేణ తపఃస్వాధ్యాయసంయుతః ॥ **7** ॥

బృహద్వ్రతధరః శాంతో జటిలో వల్కలాంబరః।
బిభ్రత్ కమండలుం దండముపవీతం సమేఖలం ॥ **8** ॥

కృష్ణాజినం సాక్షసూత్రం కుశాంశ్చ నియమర్ద్ధయే।
అగ్న్యర్కగురువిప్రాత్మస్వర్చయన్ సంధ్యయోర్హరిం ॥ **9** ॥

సాయం ప్రాతః స గురవే భైక్ష్యమాహృత్య వాగ్యతః।
బుభుజే గుర్వనుజ్ఞాతః సకృన్నో చేదుపోషితః ॥ **10** ॥

ఏవం తపఃస్వాధ్యాయపరో వర్షాణామయుతాయుతం।
ఆరాధయన్ హృషీకేశం జిగ్యే మృత్యుం సుదుర్జయం ॥ **11** ॥

బ్రహ్మా భృగుర్భవో దక్షో బ్రహ్మపుత్రాశ్చ యే పరే।
నృదేవపితృభూతాని తేనాసన్నతివిస్మితాః ॥ **12** ॥

ఇత్థం బృహద్వ్రతధరస్తపఃస్వాధ్యాయసంయమైః।
దధ్యావధోక్షజం యోగీ ధ్వస్తక్లేశాంతరాత్మనా ॥ **13** ॥

తస్యైవం యుంజతశ్చిత్తం మహాయోగేన యోగినః।
వ్యతీయాయ మహాన్ కాలో మన్వంతరషడాత్మకః ॥ **14** ॥

ఏతత్ పురందరో జ్ఞాత్వా సప్తమేఽస్మిన్ కిలాంతరే।
తపోవిశంకితో బ్రహ్మన్నారేభే తద్విఘాతనం ॥ **15** ॥

గంధర్వాప్సరసః కామం వసంతమలయానిలౌ।
మునయే ప్రేషయామాస రజస్తోకమదౌ తథా ॥ **16** ॥

తే వై తదాశ్రమం జగ్ముర్హిమాద్రేః పార్శ్వ ఉత్తరే।
పుష్పభద్రా నదీ యత్ర చిత్రాఖ్యా చ శిలా విభో ॥ **17** ॥

తదాశ్రమపదం పుణ్యం పుణ్యద్రుమలతాంచితం।
పుణ్యద్విజకులాకీర్ణం పుణ్యామలజలాశయం ॥ **18** ॥

మత్తభ్రమరసంగీతం మత్తకోకిలకూజితం ।
మత్తబర్హినటాటోపం మత్తద్విజకులాకులం ॥ **19** ॥

వాయుః ప్రవిష్ట ఆదాయ హిమనిర్ఝరశీకరాన్ ।
సుమనోభిః పరిష్వక్తో వవావుత్తంభయన్ స్మరం ॥ **20** ॥

ఉద్యచ్చంద్రనిశావక్త్రః ప్రవాలస్తబకాలిభిః ।
గోపద్రుమలతాజాలైస్తత్రాసీత్ కుసుమాకరః ॥ **21** ॥

అన్వీయమానో గంధర్వైర్గీతవాదిత్రయూథకైః ।
అదృశ్యతాత్తచాపేషుః స్వఃస్త్రీయూథపతిః స్మరః ॥ **22** ॥

హుత్వాగ్నిం సముపాసీనం దదృశుః శక్రకింకరాః ।
మీలితాక్షం దురాధర్షం మూర్తిమంతమివానలం ॥ **23** ॥

ననృతుస్తస్య పురతః స్త్రియోఽథో గాయకా జగుః ।
మృదంగవీణాపణవైర్వాద్యం చక్రుర్మనోరమం ॥ **24** ॥

సందధేఽస్త్రం స్వధనుషి కామః పంచముఖం తదా ।
మధుర్మనో రజస్తోక ఇంద్రభృత్యా వ్యకంపయన్ ॥ **25** ॥

క్రీడంత్యాః పుంజికస్థల్యాః కందుకైః స్తనగౌరవాత్ ।
భృశముద్విగ్నమధ్యాయాః కేశవిస్రంసితస్రజః ॥ **26** ॥

ఇతస్తతో భ్రమద్దృష్టేశ్చలంత్యా అనుకందుకం ।
వాయుర్జహార తద్వాసః సూక్ష్మం త్రుటితమేఖలం ॥ **27** ॥

విససర్జ తదా బాణం మత్వా తం స్వజితం స్మరః ।
సర్వం తత్రాభవన్మోఘమనీశస్య యథోద్యమః ॥ **28** ॥

త ఇత్థమపకుర్వంతో మునేస్తత్తేజసా మునే ।
దహ్యమానా నివవృతుః ప్రబోధ్యాహిమివార్భకాః ॥ **29** ॥

ఇతీంద్రానుచరైర్బ్రహ్మన్ ధర్షితోఽపి మహామునిః।
యన్నాగాదహమో భావం న తచ్చిత్రం మహత్సు హి ॥ **30** ॥

దృష్ట్వా నిస్తేజసం కామం సగణం భగవాన్ స్వరాట్।
శ్రుత్వానుభావం బ్రహ్మర్షేర్విస్మయం సమగాత్ పరం ॥ **31** ॥

తస్యైవం యుంజతశ్చిత్తం తపఃస్వాధ్యాయసంయమైః।
అనుగ్రహాయావిరాసీన్నరనారాయణో హరిః ॥ **32** ॥

తౌ శుక్లకృష్ణౌ నవకంజలోచనౌ
చతుర్భుజౌ రౌరవవల్కలాంబరౌ।
పవిత్రపాణీ ఉపవీతకం త్రివృత్
కమండలుం దండమృజుం చ వైణవం ॥ **33** ॥

పద్మాక్షమాలామురు జంతుమార్జనం
వేదం చ సాక్షాత్తప ఏవ రూపిణౌ।
తపత్తడిద్వర్ణపిశంగరోచిషా
ప్రాంశూ దధానౌ విబుధర్షభార్చితౌ ॥ **34** ॥

తే వై భగవతో రూపే నరనారాయణావృషీ।
దృష్ట్వోత్థాయాదరేణోచ్చైర్ననామాంగేన దండవత్ ॥ **35** ॥

స తత్సందర్శనానందనిర్వృతాత్మేంద్రియాశయః।
హృష్టరోమాశ్రుపూర్ణాక్షో న సేహే తావుదీక్షితుం ॥ **36** ॥

ఉత్థాయ ప్రాంజలిః ప్రహ్వ ఔత్సుక్యాదాశ్లిషన్నివ।
నమో నమ ఇతీశానౌ బభాషే గద్గదాక్షరః ॥ **37** ॥

తయోరాసనమాదాయ పాదయోరవనిజ్య చ।
అర్హణేనానులేపేన ధూపమాల్యైరపూజయత్ ॥ **38** ॥

సుఖమాసనమాసీనౌ ప్రసాదాభిముఖౌ మునీ।
పునరానమ్య పాదాభ్యాం గరిష్ఠావిదమబ్రవీత్ ॥ **39** ॥

మార్కండేయ ఉవాచ
కిం వర్ణయే తవ విభో యదుదీరితోఽసుః
సంస్పందతే తమను వాఙ్మన ఇంద్రియాణి।
స్పందంతి వై తనుభృతామజశర్వయోశ్చ
స్వస్యాప్యథాపి భజతామసి భావబంధుః ॥ **40** ॥

మూర్తీ ఇమే భగవతో భగవంస్త్రిలోక్యాః
క్షేమాయ తాపవిరమాయ చ మృత్యుజిత్యై।
నానా బిభర్ష్యవితుమన్యతనూర్యథేదం
సృష్ట్వా పునర్గ్రససి సర్వమివోర్ణనాభిః ॥ **41** ॥

తస్యావితుః స్థిరచరేశితురంఘ్రిమూలం
యత్స్థం న కర్మగుణకాలరుజః స్పృశంతి।
యద్ వై స్తువంతి నినమంతి యజంత్యభీక్ష్ణం
ధ్యాయంతి వేదహృదయా మునయస్తదాప్త్యై ॥ **42** ॥

నాన్యం తవాంఘ్ర్యుపనయాదపవర్గమూర్తేః
క్షేమం జనస్య పరితోభియ ఈశ విద్మః।
బ్రహ్మా బిభేత్యలమతో ద్విపరార్ధధిష్ణ్యః
కాలస్య తే కిముత తత్కృతభౌతికానాం ॥ **43** ॥

తద్ వై భజామ్యృతధియస్తవ పాదమూలం
హిత్వేదమాత్మచ్ఛది చాత్మగురోః పరస్య।
దేహాద్యపార్థమసదంత్యమభిజ్ఞమాత్రం
విందేత తే తర్హి సర్వమనీషితార్థం ॥ **44** ॥

సత్త్వం రజస్తమ ఇతీశ తవాత్మబంధో
మాయామయాః స్థితిలయోదయహేతవోఽస్య ।
లీలా ధృతా యదపి సత్త్వమయీ ప్రశాంత్యై
నాన్యే నృణాం వ్యసనమోహభియశ్చ యాభ్యాం ॥ **45** ॥

తస్మాత్తవేహ భగవన్నథ తావకానాం
శుక్లాం తనుం స్వదయితాం కుశలా భజంతి ।
యత్ సాత్వతాః పురుషరూపముశంతి సత్త్వం
లోకో యతోఽభయముతాత్మసుఖం న చాన్యత్ ॥ **46** ॥

తస్మై నమో భగవతే పురుషాయ భూమ్నే
విశ్వాయ విశ్వగురవే పరదేవతాయై ।
నారాయణాయ ఋషయే చ నరోత్తమాయ
హంసాయ సంయతగిరే నిగమేశ్వరాయ ॥ **47** ॥

యం వై న వేద వితథాక్షపథైర్భ్రమద్ధీః
సంతం స్వఖేష్వసుషు హృద్యపి దృక్పథేషు ।
తన్మాయయాఽఽవృతమతిః స ఉ ఏవ సాక్షా -
దాద్యస్తవాఖిలగురోరుపసాద్య వేదం ॥ **48** ॥

యద్దర్శనం నిగమ ఆత్మరహఃప్రకాశం
ముహ్యంతి యత్ర కవయోఽజపరా యతంతః ।
తం సర్వవాదవిషయప్రతిరూపశీలం
వందే మహాపురుషమాత్మనిగూఢబోధం ॥ **49** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ద్వాదశస్కంధే
అష్టమోఽధ్యాయః ॥